У своєму досліджені ми з'ясували, що реалізація принципу історизму сприяє глибшому, ґрунтовнішому розумінню студентами інформатики. На основі аналізу наукових джерел з теми дослідження ми розкрили сутність принципів навчання. Теоретично обґрунтували необхідність впровадження принципу історизму. Планується розширювати дослідження зі знаходження можливості впровадження принципу історизму в процес навчання.

Література: 1. *Вернадский В.И.* «Памяти академика К.М. фон Бера » // *В.И. Вернадский* «Труды по истории науки в России» М., Наука.– 1984 г. **2.** *Вернадский В.И.* «Мысли о современном значении истории знаний» (доклад на первом заседании Комиссии по истории знаний АН 14 ноября 1926 г.) // «Владимир Вернадский. Жизнеописание. Избранные труды. Воспоминания современников. Суждения потомков» М., Современник.- 1993. **3.** Компьютеры в Европе. Прошлое, настоящее и будущее//Труды Международного Симпозиума по истории создания первых ЭВМ и вкладе европейцев в развитие компьютерных технологий/Институт кибернетики АН Украины. Киев: Феникс. **4.** *Юнов С. В.* О принципе историзма в обучении информатике № 1, 2009. Журнал «Информатика и образование». М.: Издательство «Образование и Информатика».

УДК 37.014.1

СОСНИЦЬКА Н.П., ***КАСЬЯНОВА О.М.,*** канд. пед. наук

МОНІТОРИНГ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ РОЗВИВАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

У державній національній програмі «Освіта» наголошується, що реформування освіти можливе лише за умов підготовки нової генерації педагогічних кадрів, підвищення їх професійного та загальнокультурного рівня. Сучасному вчителеві необхідні гнучкість і нестандартність мислення, уміння діяти в нових умовах, що означає – мати високий рівень професійної компетентності.

Психолого-педагогічна система Ельконіна – Давидова має низку особливостей, які кардинально відрізняють її від інших педагогічних практик. Це, перш за все, пов'язано з метою розвивального навчання – формування суб'єкта навчальної діяльності, здатного до саморозвитку, до навчання протягом життя, який уміє діяти в нестандартних, невідомих йому досі ситуаціях. Специфічна мета розвивального навчання досягається особливим змістом, методом і формою навчання. Система наукових понять як основа самостійної побудови загальних способів розв'язання навчальних завдань складає зміст розвивального навчання. Зміст визначає метод – дослідницький (метод розв'язання навчальних завдань), що, у свою чергу, потребує особливої форми – колективного навчального діалогу.

Таким чином і педагогічна діяльність учителя набуває особливих характеристик. Реалізація принципів розвивального навчання не може відбуватися

в умовах монологічного типу педагогічної діяльності, спрямованого на безпосереднє чи приховане керування, коли вчитель перебуває в позиції інформатора. Розвивальне навчання можливе лише в умовах суб'єкт – суб'єктних стосунків, що спричиняється самою природою навчальної діяльності як діяльності, розподіленої між учнями і вчителем, де вчитель стає одним із її суб'єктів, здійснюючи педагогічну діяльність діалогічного типу.

Беручи до уваги особливості системи Ельконіна – Давидова, ***професійну компетентність учителя розвивального навчання*** можна розглядати лише як ***спроможність здійснювати фахову діяльність діалогічного типу.***

Вагомим чинником підвищення професійної компетентності вчителя розвивального навчання може стати моніторинг педагогічної діяльності.

Ми приймає позицію Г.Єльникової, яка визначає поняття «моніторинг» як «комплекс процедур зі спостереження, поточного оцінювання перетворень керованого об'єкта і спрямування цих перетворень на досягнення заданих параметрів розвитку об'єкта», а «освітній моніторинг» як «супроводжувальне оцінювання і поточну регуляцію будь-якого процесу в освіті» [1; с. 178].

Проблему моніторингу в системі розвивального навчання піднімали Є. Заїка, О. Дусавицький, В. Рєпкін, Г. Рєпкіна, Н. Рєпкіна, але його практичні аспекти досі залишалися мало розробленими.

Науково-методичною лабораторією з розвивального навчання Харківського обласного науково-методичного інституту безперервної освіти було розроблено комплекс моніторингових карток для здійснення само- і зовнішнього моніторингу педагогічної діяльності вчителя початкових класів розвивального навчання, які було скориговано та ранжировано методом групових експертних оцінок.

Для самомоніторингу (що є невід'ємною потребою суб'єкта педагогічної діяльності) було запропоновано картки:

- «Алгоритм рефлексії підготовки, проведення та аналізу умовного уроку розвивального навчання, що охоплює всі етапи навчального завдання»;
- «Самооцінка вчителя системи розвивального навчання».

Для педагогічної діяльності діалогічного типу важливою є свідома рефлексія, спрямована на аналіз діяльності. «Алгоритм рефлексії…» допомагає вчителеві здійснювати самомоніторинг у межах трьох змістових ліній уроку – предметно-логічної, структурно-діяльнісної та організаційно-комунікативної.

«Самооцінка…» охоплює всі аспекти педагогічної діяльності вчителя розвивального навчання і є кваліметричною моделлю його діяльності.

Зовнішній моніторинг педагогічної діяльності вчителя розвивального навчання здійснюється членами адміністрації, колегами та батьками учнів. Він охоплює ключові аспекти діяльності вчителя і дає змогу своєчасно її коригувати. Для проведення моніторингових процедур розроблено низку моніторингових карток та анкету для батьків учнів:

- «Рівні уроків у системі розвивального навчання Ельконіна – Давидова»;
- «Рівні самоаналізу уроків у системі розвивального навчання Ельконіна – Давидова»;
- «Оцінка діяльності вчителя системи розвивального навчання Ельконіна – Давидова колегами (учителями початкових класів)»;
- «Оцінка діяльності вчителя системи розвивального навчання Ельконіна – Давидова батьками учнів класу» (анкета).

Виявлено позитивний вплив моніторингу на якість педагогічної діяльності вчителя розвивального навчання, формування його адекватної самооцінки. Само- і зовнішній моніторинг педагогічної діяльності сприяє її своєчасній корекції та прискореному переходу до діалогічного типу педагогічної діяльності.

Література: 1. *Єльникова Г. В.* Наукові основи розвитку управління загальною середньою освітою в регіоні. Монографія. – К.: ДАККО, 1999. – 303 с. **2.** *Репкин В. В., Репкина Н. В.* Развивающее обучение: теория и практика. Статьи. – Томск: Пеленг, 1997. –288 с. **3.** *Сосницька Н. П.* Моніторинг у системі розвивального навчання Ельконіна – Давидова. – Харків: ХОНМІБО, 2008. – 72 с.

УДК 37.018

УСТАВЩИКОВА К.М., ***ІГНАТЮК О.А.***, канд. техн. наук, доц.

ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКИХ НАВИКІВ У СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНФОРМАТИКИ

Потребою сьогоднішнього дня є перехід із засвоєння готових знань до здійснення активної пізнавальної діяльності студента. Це можна реалізувати завдяки формуванню в студентів дослідницьких навиків. Аналіз стану дослідницької діяльності студентів за останні роки дозволяє стверджувати, що, не зважаючи на визнану всіма значимість даного явища в педагогічній практиці, воно не реалізує своїх об'єктивних можливостей повною мірою. В нашому дослідженні основний акцент був зроблений на творчі дослідницькі задачі як засобу формування дослідницьких навиків у студентів вищої школи.

Під творчою задачею розуміється відкрита задача, яка характеризується: розмитістю умови, різними шляхами розв'язку, багатоваріантністю відповідей. Одним з типів творчих задач є дослідницька задача – задача, яка не має відомої відповіді і яка припускає наявність основних етапів, характерних для дослідження в науковій сфері: постановку проблеми, вивчення теорії, присвяченій даній проблематиці, підбір методик дослідження й практичне оволодіння ними, збір власного матеріалу, його аналіз і узагальнення, науковий коментар, власні висновки. Головним змістом дослідження в сфері освіти є